

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2022 г. в област Търговище са регистрирани 806 родени деца, като от тях 801 **(99.4%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 3 деца, или с 0.4%.

Коефициентът на обща раждаемост¹ в област Търговище през 2022 г. е 8.3‰.

Броят на живородените момчета (398) е с 5 по-малко от този на живородените момичета (403), или на 1 000 родени момчета се падат 1 013 момичета.

В градовете и селата живородените са съответно 444 и 357 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете и селата е 8.2‰ и 8.4‰.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2022 г. средният брой живородени деца от една жена в област Търговище е 1.91.**

Средната възраст на жените при раждане на първо дете е **25.5 години.**

През 2022 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Търговище е 428, или 53.4% от всички живородени. Относителният дял на извънбрачните раждания е по-висок в селата (60.8%) отколкото в градовете (47.5%).

Смъртност

Броят на умрелите през 2022 г. в област Търговище е 1 995 души, а коефициентът на обща смъртност³ - 20.7‰. Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава с 631 случая, или с 24.0%.

Смъртността сред мъжете (23.1‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (18.3‰). През 2022 г. на 1 000 жени умират 1 190 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (25.2‰) отколкото в градовете (17.1‰).

През 2022 г. в областта са починали 6 деца на възраст до една година. Коефициентът на детска смъртност⁴ е 7.5‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

³ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

⁴ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

Бракове и разводи

Регистрираните юридически бракове през 2022 г. в област Търговище са 447 - с 56 по-малко спрямо предходната година. От всички регистрирани бракове 51.9% (232) са сред населението в селата, докато в градовете са сключени 215 брака. Коефициентът на брачност е 4.6‰.

Броят на разводите през 2022 г. е 140 и е с 1 по-малко от този през 2021 година. От всички прекратени бракове 58.6% се отнасят за населението в градовете.

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2022 г. в преселванията между населените места в област Търговище са участвали 1 071 лица.

От преселващите се в страната 1 824 са избрали област Търговище за свое ново местоживее. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област Търговище са Варна – 6.7%, София (столица) – 6.0% и Велико Търново – 5.1%.

През 2022 г. 123 души са променили своя настоящ адрес от област Търговище в чужбина, а 649 лица са променили своето обичайно местоживее от чужбина в област Търговище.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. **През 2022 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област Търговище е намаляло с 1 194 души.**

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст, е минус 12.4‰**. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 8.9‰, а в селата - минус 16.8‰, или намалението на населението в областта в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

През 2022 г. всички общини в област Търговище имат отрицателен естествен прираст. Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичният прираст, който е положителен - 376 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година. Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година. За населението към 31.12.2021 г. е използвано ревизирано население, изчислено на база данните от Преброяване на населението и жилищния фонд към 07.09.2021 г. и естественото и механично движение на населението до 31.12.2021 година.

Налице е прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти през 2022 г., поради наличието на нова оценка на населението на база данните от Преброяване 2021.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирения, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години.

Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.